

การพัฒนาหลักสูตรเสริมความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรม
มหาวิทยาลัยอัล-อซฮัร ประเทศอียิปต์ ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
The Development of the Enrichment Curriculum for Arabic Language Proficiency following
the Arabic Program of Al-Azhar University, Egypt, of the Students in Islamic Private
Schools

ประสิทธิ์ มะลิสต์¹ รศ.ดร.ทัศนาศวแสงศักดิ์² ดร.สมชาย เทพแสง³

Prasit Malisod¹, Thasana Swaengsakdi², Somchai Thepsaeng³

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

³ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริมความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัล-อซฮัรประเทศอียิปต์ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และ2) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม วิธีการดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน คือ 1)การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2)การพัฒนาหลักสูตรเสริม 3)การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม และ4) การปรับปรุงหลักสูตรเสริม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมปลาย จำนวน 30 คน ของโรงเรียนอัสซิกกรอ โรงเรียนทำอัฐศึกษา และโรงเรียนมะเซาะห์ฮาตุตดิน ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบโครงสร้างของหลักสูตรจำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอาหรับและแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบด้วยค่าที่ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1.องค์ประกอบของหลักสูตรเสริมความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัล-อซฮัร ประเทศอียิปต์ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. หลักการและเหตุผล 2.แนวคิด ทฤษฎีในการพัฒนาหลักสูตรเสริม 3.วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม 4. โครงสร้างของหลักสูตรเสริมความคิดเห็นสอดคล้องว่าหลักสูตรเสริมฉบับนี้สามารถนำไป ทดลองใช้ได้

2. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม พบว่า หลักสูตรเสริมความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัล-อซฮัร ประเทศอียิปต์ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีผลการประเมินหลังการทดลองใช้หลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผลการประเมินก่อนการทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และการประเมินความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของหลักสูตรเสริม โดยนักเรียนที่เข้าการอบรมเมื่อสิ้นสุดการสอน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากในทุกองค์ประกอบ ซึ่งแสดงว่า หลักสูตรเสริมมีประสิทธิภาพและสามารถให้พัฒนา

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 22 มกราคม – มิถุนายน 2558

24

ความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับ
โปรแกรมมหาวิทยาลัยอัล-อัซฮัร ประเทศอียิปต์

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรเสริม ความสามารถ
ทางภาษาอาหรับ หลักสูตรอาหรับโปรแกรม

Abstract

The objectives of this research were to: 1) develop an enrichment curriculum for Arabic language proficiency following the Arabic Program of Al-Azhar University, Egypt, of students in Islamic private schools, 2) examine the curriculum efficiency. This enrichment curriculum focuses on the development of Arabic language proficiency following the Arabic Program of Al-Azhar University, Egypt followed 4 stages of the research and development method, namely, 1)studying fundamental data, 2)developing the enrichment curriculum, 3)examining the enrichment curriculum efficiency, and 4)improving the enrichment curriculum. The samples were 30 high school students from Az-Zigraw School, Tha It Sueksa School and Masohhatudden School.

The research results were as follows.

1) The results of the analyses of the factors of the enrichment curriculum for Arabic language proficiency following the Arabic Program of Al-Azhar University, Egypt, of students in Islamic private schools consisted of 4 principal factors. Based on criteria for consideration of document data, school administrator interviews, and the results of the evaluation of the draft of the enrichment curriculum by 10-expert group discussions, the consensus emerged that the enrichment curriculum was able to put into the experiment.

2) The results of the examination of the curriculum efficiency revealed that the

enrichment curriculum for Arabic language proficiency following the Arabic Program of Al-Azhar University, Egypt, of students in Islamic private schools yielded higher mean scores after the experiment of the curriculum usage significantly at .01 level than those evaluated before the experiment of the curriculum usage. The evaluation of the appropriateness of the factors of the enrichment curriculum responded by the participated students after finishing the program revealed high level of appropriateness in every factor. This indicates that the enrichment curriculum is efficient and could be used to develop the Arabic language proficiency following the Arabic Program of Al-Azhar University, Egypt

Keywords : The Development of the Enrichment Curriculum. Arabic Language Proficiency. The Arabic Program

บทนำ

พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับการศึกษานั้นสอดคล้องกับระบบการศึกษาในทัศนะของอัลอิสลามเนื่องจาก การศึกษาในอิสลามไม่ใช่แค่การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ หรือทักษะจากชนรุ่นหนึ่งไปยังชนอีกรุ่นหนึ่ง แต่ในอิสลามการศึกษามีความหมายที่กว้างและครอบคลุมทุกด้าน การศึกษาเป็นกระบวนการอบรมและป่มเพาะสติปัญญาร่างกายและจิตวิญญาณ เพื่อผลิตมนุษย์ที่สมบูรณ์ [1] ดังนั้นการศึกษาในอิสลามจะมีความหมายที่ครอบคลุมดังต่อไปนี้ 1. ด้รับยะฮ์ หมายถึง การอบรม การขัดเกลาจิตใจ 2. ตะฮ์ลีม หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ทางศาสนาและความรู้ทางโลก 3. ตะฮ์ดีบ หมายถึง การอบรมป่มนิสัยให้มีคุณธรรม จริยธรรมและมีระเบียบวินัย [2] ระบบการศึกษาอิสลามในปัจจุบันมีระบบการศึกษาอยู่

สองระบบคือ (1) ระบบการศึกษาแบบดั้งเดิม (Traditional- System) (2) ระบบการศึกษาแบบสมัยใหม่ (Modern System) ส่วนระบบการศึกษาแบบดั้งเดิม หรือ ระบบการศึกษาศาสนา (Religious System) การศึกษาในระบบนี้ในระดับ อุดมศึกษา จะต้องศึกษาในต่างประเทศใน [3]

ตะวันออกกลางซึ่งจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอาหรับแต่ทว่าการจัดการเรียนรู้ทางด้านภาษาอาหรับให้กับนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในประเทศไทยยังขาดความสามารถและความถนัดทางภาษาอาหรับที่จะไปเรียนต่อในต่างประเทศในระดับอุดมศึกษาจนไม่สามารถจบการศึกษาภายในระยะเวลาที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนดได้ จึงทำให้ทางมหาวิทยาลัยยกเลิกวิทยฐานะของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและได้กำหนดเงื่อนไขและกฎเกณฑ์ของหลักสูตรรายวิชาภาษาอาหรับให้กับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้จัดการเรียนรู้เพื่อที่จะได้รับรองวิทยฐานะจากมหาวิทยาลัยอัลอัสฮัร [4]

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรเสริมความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัลอัสฮัรประเทศอียิปต์ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับทั้ง 4 ด้าน [5] คือ

1) ความสามารถทางการฟังภาษาอาหรับ หมายถึง ความรู้บทกวีในการรับรู้เรื่องราวด้วยประสาทสัมผัสทางหู เพื่อจับใจความสำคัญโดยละเอียด เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจกระจ่างชัดขึ้นถึงขั้นสามารถรับรู้ และเข้าใจคำอธิบาย สามารถวิพากษ์วิจารณ์ เก็บสาระเนื้อหาแนบแน่น สามารถตอบสนองการฟังและสามารถจับใจความที่ได้ยินมาอย่างกระจ่างชัดต่อเนื้อหาหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัลอัสฮัร ประเทศอียิปต์ [6]

2) ความสามารถทางการพูดภาษาอาหรับ หมายถึง ความรู้บทกวีในการสื่อสารของมนุษย์ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น ความ

ต้องการ โดยการออกเสียงตามโครงสร้างของไวยากรณ์ ความเหมาะสมของประโยค และวัฒนธรรมทางภาษา โดยมีความสามารถในเรื่องระบบภาษาและการสื่อความหมายจากเนื้อหาสาระที่รับรู้มาด้วยกับวิธีการพูดคุย การให้สัมภาษณ์ และการแสดงบทบาทสมมุติ ต่อเนื้อหาหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัลอัสฮัร ประเทศอียิปต์ [7]

3) ความสามารถทางการอ่านภาษาอาหรับ หมายถึง ความรู้บทกวีต่อกระบวนการรับรู้และแปลความหมายจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิด หรือถ้อยคำเพื่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ เกิดความฉลาดรอบรู้ เกิดการศึกษาค้นคว้า เกิดความเพลิดเพลิน ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านเนื้อหาสาระในหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัลอัสฮัร ประเทศอียิปต์โดยใช้หลักการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ [8]

4) ความสามารถทางการเขียนภาษาอาหรับ หมายถึง ความรู้บทกวีต่อการติดต่อสื่อสารของมนุษย์เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้อื่นอ่านแล้วเข้าใจโดยประกอบด้วยเนื้อหา รูปแบบ ไวยากรณ์ ลีลาในการเขียน และกลไกในการเขียน ด้วยความสามารถในการเขียนระดับทักษะกลไกจนถึงระดับวิเคราะห์วิจารณ์ โดยที่ผู้เขียนจะต้องมีการวางแผนการเขียน ตรวจสอบการใช้ภาษาจนกระทั่งต้องประเมินผลการเขียน ในเนื้อหาหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัลอัสฮัร ประเทศอียิปต์ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเนื่องจากเป็นความสามารถพื้นฐานในการเรียนต่อระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยอัลอัสฮัร และมหาวิทยาลัยอื่นๆในตะวันออกกลาง [9]

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับ

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 22 มกราคม – มิถุนายน 2558

26

มหาวิทยาลัยอัล-อซฮัร ประเทศอียิปต์ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2. เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัล-อซฮัร ประเทศอียิปต์ ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาบริบทและความต้องการ เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่นำมาใช้พัฒนาหลักสูตรเสริมซึ่งมีแนวทางในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 3 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ชั้นที่ 2. การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน เป็นการสำรวจข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับ ชั้นที่ 3. การนำข้อมูลมาวิเคราะห์เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานและจากการศึกษาเอกสารนำมาวิเคราะห์หาประเด็น และความต้องการ เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตรเสริม

ตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริม

การเขียนโครงสร้างหลักสูตรเสริมโดยมีรายละเอียด 3 ชั้นดังนี้ ชั้นที่ 1 การสร้างโครงสร้างหลักสูตรเสริม ชั้นที่ 2 การตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรเสริม โดยการจัดกลุ่มสนทนา ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน ชั้นที่ 3 การปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรเสริมโดยนำข้อมูลในการตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรเสริมจากผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตอนที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม

เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม ที่พัฒนาแล้วมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างโดยมีการทดสอบผู้รับการอบรมทั้งก่อนและหลังการทดลอง (One – Group Pretest – Posttest) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากโรงเรียนอัส-ซุกรอ โรงเรียนทำอิจูศึกษา และโรงเรียน มะเซาะห์ตุตุดีน โรงเรียนละ 10 คน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร แบบประเมินความสามารถทางภาษาอาหรับและแบบประเมินความเหมาะสมของการใช้ ระยะเวลาในการทดลอง 5 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวมเป็น 30 ชั่วโมง การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าที (t - test)

ตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

เสริม พิจารณาจาก 1) เกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรเสริม 2) ข้อคิดเห็นของวิทยากรที่ร่วมสังเกตและประเมินการพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับของนักเรียน 3) ข้อคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรเสริม

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1) การศึกษาบริบท และความ ต้องการ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร งาน วิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าจะต้องประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ความสามารถทางการฟังภาษาอาหรับ ความสามารถทางการพูดภาษาอาหรับ ความสามารถทางการอ่านภาษาอาหรับทั้งเชิงคิดวิเคราะห์และเชิงคิดสร้างสรรค์และความสามารถทางการเขียนภาษาอาหรับ 1.2 ผลการศึกษาบริบทและความต้องการพบว่าโดยรวมมีความต้องการพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับด้านการฟัง การพูด การอ่านเชิงคิดวิเคราะห์และเชิงคิดสร้างสรรค์ และทางด้านการเขียนภาษาอาหรับ 1.3 ผลการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในการพัฒนาหลักสูตรเสริม

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 22 มกราคม – มิถุนายน 2558

27

พบว่าประกอบด้วยหลักการและเหตุผล แนวคิด พื้นฐาน วัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตรเสริม การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริม
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การร่างหลักสูตรเสริม ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1 หลักการและเหตุผลเนื่องจากนักเรียนจะต้องศึกษาด้านศาสนาระดับอุดมศึกษาในกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาอาหรับ 1.2 แนวคิด ทฤษฎีในการพัฒนาหลักสูตรเสริมใช้การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูล และวิเคราะห์องค์ประกอบ 1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมเพื่อให้นักเรียนมีทักษะทางการฟัง การพูด การอ่านภาษาอาหรับทั้งเชิงคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และการเขียนภาษาอาหรับ 1.4 โครงสร้างของหลักสูตรเสริมแบ่งออกเป็น 8 หน่วย คือ หน่วยที่ 1) แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัย อัลอัสฮัร ประเทศอียิปต์ หน่วยที่ 2) การพัฒนาความสามารถทางการฟังภาษาอาหรับ หน่วยที่ 3) การพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอาหรับ หน่วยที่ 4) การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอาหรับ หน่วยที่ 5) การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอาหรับเชิงคิดวิเคราะห์ หน่วยที่ 6) การพัฒนาความสามารถการอ่านภาษาอาหรับเชิงคิดสร้างสรรค์ หน่วยที่ 7) การพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอาหรับ หน่วยที่ 8) สรุปการใช้ความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัล-อัสฮัร ประเทศอียิปต์ 1.5 กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ที่เกิดจากผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Active Learning) การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) และการเรียนรู้แบบชี้แนะตนเอง (Self-Directed Learning) 1.6 สื่อการเรียนรู้อประกอบด้วย เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียน เพาเวอร์พอยท์ เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ 1.7 การวัดและประเมินผล มี 2 แบบ คือ การวัดผล

และประเมินผลภายหลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยเรียนด้วยเครื่องมือวัดในแต่ละหน่วยเรียน ได้แก่ แบบทดสอบและ แบบประเมิน แบบการวัดผลและประเมินผลหลักสูตร โดยการวัดสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนทั้งก่อนและหลังทดลองใช้หลักสูตรด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษา

2. การตรวจสอบโครงร่างหลักสูตรเสริม

ผลการสรุปความคิดเห็นสอดคล้องจากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน ได้ดังนี้

2.1 หลักการและเหตุผลควรปรับให้มีเนื้อหากระชับ ชัดเจน และเรียบเรียงใหม่ให้ผู้อ่านเข้าใจ

2.2 แนวคิด ทฤษฎี ควรปรับให้เหมาะสม และให้สอดคล้องแนวคิดจากที่อื่นบ้าง

2.3 วัตถุประสงค์ควรเพิ่มการมีคุณธรรม และจริยธรรม

2.4 โครงสร้างหลักสูตรเสริม ควรปรับเวลาในหน่วยที่ 1 ถึงหน่วยที่ 7 ให้เหมาะสม และควรเพิ่มเวลาในหน่วยที่ 8 เพื่อสรุปองค์รวม

2.5 การจัดการเรียนรู้ ไม่ควรดูวิธีทัศน์ในทุกหน่วย แต่ควรมีกิจกรรมหลากหลายกว่านี้

2.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรเพิ่มกิจกรรมให้มากขึ้นทุกหน่วยและกำหนดชนิดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาให้ชัดเจน

2.7 สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ เพาเวอร์พอยท์ (Power Point) ไม่จำเป็นต้องเน้นมากทุกหน่วย ควรเน้นสื่อที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านภาษามากกว่า

2.8 การวัดและประเมินผล ควรมีวิธีการวัดประเมินที่หลากหลายมากกว่านี้แบบวัดความสามารถ ควรประเมินจากหลายฝ่าย

สรุป ผลการตรวจสอบโครงร่างของหลักสูตรคือให้ปรับปรุงแก้ไขตามที่เสนอแนะดังกล่าวข้างต้น และสามารถนำไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไปได้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม

ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาความสามารถพบว่าการประเมินหลังการทดลองใช้

หลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผลการประเมินก่อนการทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรเสริม

ผลการปรับปรุงหลักสูตรเสริมมีดังต่อไปนี้

1) ขยายเวลาในหน่วยที่ 1 เพื่ออธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจถึงหลักสูตรเสริมอย่างละเอียดก่อนเริ่มเข้าสู่การปฏิบัติจริง 2) ปรับกิจกรรมในหน่วยที่ 5 ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การอ่านเชิงคิดวิเคราะห์มากยิ่งขึ้น

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานได้กล่าวถึงความสำคัญทางภาษาอาหรับดังนี้

ซูเราะห์ที่ 12 อายะห์ที่ 2 [10]

انا انزلناه قرانا عربيا لعلمك تعقلون

ความว่า แท้จริงเราได้ให้อัลกุรอานแก่เขาเป็นภาษาอาหรับ เพื่อพวกเขาจะใช้ปัญญาคิด และท่านศาสดามูฮัมหมัด (ซ.ล.) [11] ท่านทรงรักภาษาอาหรับด้วยเหตุผล 3 ประการ

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : احب اللغة العربية لثلاث لاني عربي والقران عربي وكلام اهل الجنة عربي

ความว่า : ฉันรักภาษาอาหรับด้วยเหตุผล 3 ประการ คือเพราะฉันเป็นชาวอาหรับ เพราะอัลกุรอานเป็นภาษาอาหรับ และเพราะชาวสวรรค์พูดภาษาอาหรับ

พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานกล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับทางด้านการฟัง การพูด การอ่านทั้งเชิงคิดวิเคราะห์และเชิงคิดสร้างสรรค์ และทางการเขียนไว้ดังนี้

ซูเราะห์ที่ 20 โองการที่ 113[12]

واداسمعوا ما انزل الي الرسول

ความว่า : และเมื่อพวกเขาได้ยิน (ฟัง)สิ่งที่ถูกประทานแต่ศาสนทูต

ซูเราะห์ที่ 2 โองการที่ 76[13]

قالوا اتحدثونهم بما فتح الله عليكم

ความว่า : พวกเขา กล่าวว่า : พวกท่านจะพูดให้พวกเขาฟังในสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงเปิดเผยแก่พวกท่าน ซูเราะห์ที่ 96 โองการที่ 1[14]

اقر باسم ربك الذي خلق

ความว่า : จงอ่านด้วยพระนามแห่งพระเจ้าของเจ้าผู้ทรงบังเกิด ซูเราะห์ที่ 30 โองการที่ 3[15]

ان في ذلك لايات لقوم يتفكرون

ความว่า : แท้จริงในสิ่งดังกล่าว นั้นมันเป็นเครื่องหมายสำหรับกลุ่มชนที่คิดวิเคราะห์

ซูเราะห์ที่ 38 โองการที่ 29[16]

كتاب انزلناه اليك مبارك ليدبروا آياته

ความว่า : เราได้ประทานอัลกุรอานมายังเจ้าเพื่อเป็นศิริมงคลเพื่อที่พวกเขาจะได้พิจารณาคิดต่อเครื่องหมายของพระองค์

ซูเราะห์ที่ 20 โองการที่ 113[13]

فاكتبنا مع الشاهدين

ความว่า : โอ้พระเจ้าของข้าพระองค์โปรดทรงบันทึกข้าพระองค์พร้อมกับบรรดาผู้กล่าวปฏิญาณยืนยันด้วยเถิด.

จากหลักการดังกล่าวสอดคล้องกับพีชเชอร์ Fisher, [32] ที่ได้เน้นองค์ประกอบสำคัญทางทักษะภาษาไว้ 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

2. การพัฒนาหลักสูตรเสริม

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรเสริมได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาอาหรับและการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนได้องค์ประกอบหลักในการพัฒนาความสามารถทางการฟัง การพูด การอ่านทั้งเชิงคิดวิเคราะห์และเชิงคิดสร้างสรรค์และทางการเขียน มากำหนดเป็นองค์ประกอบการพัฒนาหลักสูตรเสริมและศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรเสริมจนได้องค์ประกอบของหลักสูตรเสริมคือหลักการและเหตุผล

แนวคิดพื้นฐาน วัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร เสริม การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและผลการตรวจสอบโครงสร้างของหลักสูตรเสริม พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรเสริมมีความเหมาะสมในทุกๆด้าน

3. การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม

ผลการวิจัยทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมปลาย จำนวน 30 คนของโรงเรียนอัสซ็กรอ โรงเรียนทำอิฐศึกษาและโรงเรียนมะเซาะห์ฮาตุตดีน มีดังนี้ 3.1 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม โดยเปรียบเทียบคะแนนด้านความสามารถทางภาษาอาหรับ พบว่าการประเมินหลังการทดลองใช้หลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าหลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรม มหาวิทยาลัยอัล-อัสฮัร ประเทศอียิปต์ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ 3.2 ผลการประเมินหลักสูตรเสริมหลังทดลองใช้หลักสูตรเสริม พบว่า หลักสูตรเสริมความสามารถทางภาษาอาหรับ มีความเหมาะสมมากในทุกด้าน

4. การปรับปรุงหลักสูตรเสริม

ผลการวิจัยพบว่าควรปรับเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ปรับแก้ใบงานให้เหมาะสมกับลำดับการพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรม มหาวิทยาลัยอัล-อัสฮัร ประเทศอียิปต์ ในแต่ละหน่วยปรับแบบวัดประเมินในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสม ปรับปรุงภาษาที่ใช้ในบางคำและบางตอนให้เหมาะสมซึ่งผู้วิจัยได้นำประเด็นดังกล่าวไปปรับปรุงหลักสูตรเสริมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการเตรียมความพร้อมในแต่ละกิจกรรมที่ต้องใช้สื่อการเรียน

เรียนที่หลากหลายเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการทำกิจกรรม

2. ผู้ที่นำหลักสูตรเสริมไปใช้ควรศึกษา กิจกรรมแต่ละหน่วยให้ดีก่อน ในด้านการบริหารเวลา การวางแผนเตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้ การสังเกตและบันทึกผลการวัดประเมินระหว่างกิจกรรม ฯลฯ เนื่องจากกิจกรรมในหลักสูตรเสริมนี้ เน้นด้านพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับเป็นหลักสำคัญ

3. ควรให้ความสำคัญกับการแสดงออก การถาม การตอบ และเสนอความคิดเห็นของผู้เรียน เนื่องจากคุณลักษณะของนักเรียนที่ขาดหายไปโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามคือการกล้าแสดงออก ควรเน้น การถาม การตอบ การแสดงความคิดเห็น การแสดงบทบาทสมมุติ ตลอดหลักสูตรในทุกหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งผลของการสอบถามนักเรียนพบว่าเกิดความพึงพอใจมาก ทำให้กล้าพูด กล้าแสดงออกมากกว่าเดิม และควรตระหนักในการกระตุ้นให้เกิดการถาม การตอบ และการแสดงบทบาทตลอดเวลา และมีการสังเกต บันทึก และประเมินผลโดยแจ้งสถิติให้ผู้เรียนทราบทุกระยะ พร้อมกับให้แรงจูงใจหรือให้รางวัลกับทุกคนให้กล้าแสดงออกมากขึ้นในแต่ละวัน

4. ด้านนโยบาย ผู้นำองค์กรมุสลิมสูงสุดนำโดยท่านจุฬาราชมนตรีควรให้การสนับสนุน การบรรจุหลักสูตรเสริมลงไปหลักสูตรหลักของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควรสร้างเจตคติที่ดี ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรม มหาวิทยาลัยอัล-อัสฮัร ประเทศอียิปต์ให้กับนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรม มหาวิทยาลัยอัล-อัสฮัร ประเทศอียิปต์ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระบบบูรณาการและระบบอิสลามศึกษา

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 22 มกราคม – มิถุนายน 2558

30

2. ควรมีการศึกษาการพัฒนาความสามารถทางภาษาอาหรับตามหลักสูตรอาหรับโปรแกรมมหาวิทยาลัยอัล-อซฮัร ประเทศอียิปต์ ในระดับมัธยมศึกษาต้นของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

3. ควรมีการศึกษาแนวทางนำหลักสูตรเสริมไปสู่แนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

เอกสารอ้างอิง

- [1] พระราชดำริเกี่ยวกับการศึกษา. (2505.28 มกราคม.ก). สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2554, จาก <http://www.prdnorth.in.th>
- [2] Al –surnuyee . (2010.16 October). *The Study in Islam*. Retrieved May 11, 2011, from [www. Islammore.com](http://www.Islammore.com) .
- [3] อิสลามกับระบบการศึกษา. (2555.21 เมษายน).ระบบการศึกษาในอิสลาม. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2554 จาก www. Islammore.com.
- [4] คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย. (2554) *ข่าวสารกรรมกรกลาง*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2554 จาก www.cicot.or.th.
- [5] พระมหาคัมภีร์อัลกุรออ่าน. (2548ก). *ซูเราะห์ยูซุฟ* โอองการที่ 2. นครมาดีนะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย : ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรออ่าน.
- [6] Gibson, J.L. (1997). *Organizational: Behavior, Structure. Process*. Boston : McGraw-Hill Companies.
- [7] รังสรรค์ จันดี๊ะ. (2542. 8 ตุลาคม).ประชาสังคมไทย.ใน *เอกสารประกอบการประชุม นานาชาติไทยศึกษาครั้งที่ 7*. 1 (3) : 79- 81.
- [8] Walker. (1995). *Learning and Learning Theory :A Century in the Marking. The Constructivist Leader*. New York : Teacher College.
- [9] สมลักษณ์ เลี้ยงประยูร. (2543). *การศึกษา กิจกรรมการตอบสนองต่องานเพื่อน ในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [10] พระมหาคัมภีร์อัลกุรออ่าน. (2548ญ). *ซูเราะห์อัลบาคอเราะห์* โอองการที่ 83. นครมาดีนะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย : ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรออ่าน.
- [11] Muhammad Ibrohem Halebah. (2011.25 May). *Developing Listening Skills in Arabic*. Retrieved. August 3, 2011. from [http www.broonzyah.net](http://www.broonzyah.net) .
- [12] Saiyid Ahmad. [online]. (2012.19 June). *On the Language*. Retrieved. April 3, 2012. From [www.abc 4 web.net](http://www.abc4web.net).
- [13] พระมหาคัมภีร์อัลกุรออ่าน. (2548ข). *ซูเราะห์ฏอฮา* โอองการที่ 113. นครมาดีนะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย : ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรออ่าน.
- [14] พระมหาคัมภีร์อัลกุรออ่าน.(2548ง). *ซูเราะห์ อัลบาคอเราะห์* โอองการที่ 76. นครมาดีนะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย : ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรออ่าน.
- [15] พระมหาคัมภีร์อัลกุรออ่าน. (2548จ). *ซูเราะห์ อร เราะตุ* โอองการที่ 3. นครมาดีนะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย : ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรออ่าน.
- [16] พระมหาคัมภีร์อัลกุรออ่าน.(2548). *ซูเราะห์ศอด* โอองการที่ 29. นครมาดีนะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย :ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรออ่าน.